

אמירה רבנית

יו"ל לקראת מגבית השנתי לטובת מוסדות תורה ויראה דסאטמאר וזיליאמסבורג

שבועות שנת תשע"א לפ"ק בצלא דמוהימנותא של כ"ק מרן רבינו הגה"ק שליט"א

ישראל שומעים קודם עשייה

אמרו חכ"ל (שבת פ"ח) כשהקדימו ישראל נעשה לנשמע אמר הקב"ה מי גלה רז זה לפני שמלאכי השרת משתמשין בו שנאמר עושים דברו לשמוע בקול דברו, ולפענ"ד הכוונה בהפך מהפסוק המובן כי המלאכים באשר שהם עבדי ה' ולא בניו לכן צריכים לעשות דברו שע"ז יוכנו לשמוע קול דברו ולכן משנים שמות ע"י השתנות שליחותם פי' שזוכין למדרגת מה ע"י מעשיהם משא"כ בני ה' שהם עמו ישראל אינם צריכים הכנה כלל כמו שהי' במצרים בחומר ולבנים וזכו לראות ולהשיג מה שלא השיגו כמה נביאים, וע"ז אמר מי גילה רז זה "לבני" שמלאכי "השרת" דייקא המשרתים אותי הם צריכים להשתמש בזה ולא בני דייקא אמנם כן כוונת השתמשות ישראל בזה הי' כמו שפרש"י בחומש שמרוב אמונתם בה' ובטחונם בו הראו רצונם הטוב שיעשו אעפ"י שלא שמעו מהו אם יכולין לעמוד במצות התורה או לא.

תורת משה

שהי נכבד

במדרש רבה רות. על הפסוק ותשאר היא ושני בניה אר"ח נעשית היא כשירי מנחות עד כאן לשונו. ותמוה. ויש לומר דהיה קשה להמדרש על הלשון ותשאר וגו' הא רובן נשארו ואין נקרא שיור כל שהוא יותר מחציו (עין בירוד סי' מ"ג) לזה מתרץ המדרש כשירי מנחות דשם גם כן הרוב נשאר אחר הקמיצה ומכל מקום קראו הכתוב שיריים דכתיב והנותרת ממנה ונקרא שיריים של מנחות. והיינו טעמא דמה שניטל דהיינו הקומץ דסליק לגבוה הוא המתיך כל המנחה אם כן שפיר נקרא בשלשון שיריים אף שהוא יותר בכמות. אם כן כאן נמי נקרא שיריים שכל שמת בעלה שהיה נכבד שפיר שיריים אף שנשאר יותר.

תוכנת התורה

עיבור נשמה

ומשה עלה אל האלהים וכו' כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבנ"י. יבואר עפ"י מ"ש כבר, כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה. לשמה אותיות למש"ה. כי מתעורר בו כוחו של

משה להיותו מסייע לכל הבאים ליטרה בבחינת עיבור נשמה כידוע. וז"ש ר' יוסף לא תתני ענווה דאיכא אנא. דלכאורא יפלא איזהו מדת ענווה להתפאר בזה. ק"מ מצינו כי ר"י לא רצה לקבל הנשיאות ונתן אותה לרבה, כמ"ש במס' הוריות ובסופו כל כ"ב שנה שמלך רבה ר"י אומנא לביתו לא קרא, וזה שרמזו בגמ' ר' יוסף הוה סיני ורבה עוקר הרים, בחי' סיני הוא מדת הענווה לכן הי' נתעבר בו נשמת משרע"ה, וז"ש לא תתני ענוה דאיכא אנא פי' שיש בי כחו של משרע"ה המסייעני לזה. וז"פ ומשה עלה כו' כה תאמר את בית יעקב פי' אף שמשנה עלה למעלה עודנו כחו מתנופץ לכל הלומדים לשמה. וזה הפי' כה תאמר עודנו כחו מדבר עמהם.

תפארת שלמה

נקודת סגול

והייתם לי סגולה מכל העמים. ע"ד הכתוב ד' מלך עולם ועד אבדו

גוים מארצו, כי אנו אומרים ד' מלך ד' ימלך, והם על עבר עתיד והוה. והנה גם באוה"ע יש מאמינים בעבר ועתיד להאמין בחידוש העולם העבר ובמופתים הקדמונים, וגם מאמינים בהעדר העולם לעתיד, אמנם בבחינת הוה אינם מאמינים, דגם עתה יש משגיח, באמרם עזב ד' את הארץ, ואינו משגיח כלל בגלות המר הזה. וזהו ד' מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו, היינו, על החטא הזה יאבדו הגוים מתוך הקהל, לאשר שאינם מאמינים על ההוה גם כן אשר תמיד מלכותו בכל משלה, וגם עתה עיניו משוטטות בכל, שהוא בבחינת ד' מלך בנקודת סגול. וזהו והייתם לי סגולה מכל העמים, אשר בזה ניכר חשיבות ישראל מכל העמים בבחינת נקודת סגול, שהוא הוה, וגם עתה מלכותו בכל משלה. ובזה אוה"ע אינם מאמינים, רק זרע ישראל עם קדושו.

אמרי נועם

כפיית ההר כשלא יהיו במעלה

ויתיצבו בתחתית ההר. (שמות יט, יז), אמר רבי אבדימי בר חמא למלמד שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגגית, ואמר להם אם אתם מקבלים את התורה מוטב וכו' (שבת פח). והקשו בתוס' (ד"ה כפה עליהם) דלמה הוצרכו לכל זה הלא כבר הקדימו ישראל נעשה לנשמע. ותירץ הק' **מוהר"ם ט"ב בעל ישמע משה זי"ע**, דבאמת אז היו ישראל במעלה הגדולה והיו רצונם לקבל את התורה ברצון גמור, אבל השי"ת ידע שאח"כ לא יהיו ישראל במעלה הזאת ויחזרו מהו, לכן הראה להם השי"ת שמוכרחים הם לקבל, וכמ"ש (יחזקאל כ ג) חי אני נאום ה' אם לא ביד חזקה אמלוק עליכם.

אור הנה, לשבועות

ישראל מקיימין העולם

הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם (פסחים תט). שמעתי מכאדמ"ר מוה' מענדל זצלה"ה **מרימונו זי"ע** שפירש: כי בעצרת קבלו ישראל התורה הק', ואם לא קיבלו ישראל התורה היה העולם חוזר לתוהו ובוהו, ועל ידי ישראל מתקיים העולם. וזהו הכל מודים בעצרת דבעינן נמי "לכם", שהעולם צריך "לכם" לישראל, כי הם קיימו העולם עד"כ.

אור לשמים, נשא עה, ב

כוונת הצדוקים שאמרו עצרת אחר השב"ת

עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמשים יום, ודרשו חז"ל (מנחות סה) ממחרת השבת היינו ממחרת יום טוב של פסח, ומבואר בגמרא שם דהצדוקים שלא האמינו בתורה שבעל פה היו מהדרים תמיד שעצרת יהיה אחר השבת, שהיו דורשים ממחרת השבת כפשוטו, וצריך להבין מאי שנא שתקעו עצמן לדבר זה יותר מכל שאר מצות שבתורה, שאי אפשר להבין שום מצוה על בוריה בלא הקבלה מתורה שבע"פ, ומסתמא הצדוקים חלקו על כולם, ולא מצינו להם מחלוקת עם חז"ל שהיה תקיפה כל כך כמו בזה, ומצינו נמי שרז"ל היו מהדרים בזה להוציא מלבם של צדוקים שהיו אומרים עצרת אחר השבת, ומאי שנא ענין זה מכל שאר מצות. **ולהבין ענינו,** דהנה דרך הרשעים להחליש כח האמונה והבטחון בין בני ישראל, ועל ידי שרואה דרך רשעים צלחה בעמל אגוש איננו ועם אדם לא ינוגע מכניס בלבו מחשבה וזה שבודאי היה ראוי לקיים התורה בכלל כללותיה ופרטותיה אם היה לו מנוחה ומרגוע ולא היה צריך להביא טרף לביתו וחוק לנערותיו, אבל כיון שהוא מוטרד בפרנסתו ובמסחרו אין מן הצורך לקיים הכל ולהיות זהיר שלא לעבור על דקדוק אחד כגון בהלכות שבת שהם כהררים בתלויים בשערה (תניגה י), וכיו"ב איסור רביית, וכמו כן בגידול הבנים הגם שהתורה קאמר ולמדתם אותם את בניכם, מכל מקום זה לא נאמר אלא באדם שיש לו שלות השקט ואין לו דאגת פרנסה וכיו"ב, מה שאין כן בצדוק העתים, אבל באמת אמרו (אבות פ"ד) כל המבטל את התורה מעושר סופה לבטלה מעוני, וזה ענין הצדוקים שהיו אומרים עצרת אחר השבת, דעצרת"ת הוא זמן מתן תורתנו, והם אומרים דאי אפשר לקבל את התורה אלא באם הוא אחר השב"ת, שיש לו מנוחת הנפש ומנוחת הגוף ואינו עוסק במשא ומתן ואין לו שום טירדא, והרי כל מלאכתו כאילו הוא עשויה, אז יכול לקיים התורה כראוי, מה שאין כן בימי המעשה הוא דבר מן הנמנע, ועל כן השתדלו בכל חוקיה שתתקבל דיעתם הנפסדת בזה.

ערוגת הבושה, במדבר

קבלת התורה עתה ממש

ועתה אם שמעו תשמעו בקולי, והייתם לי סגולה. אפ"ל על פי דברי ספר הקדוש עבודת ישראל (פ' אומר) על הפסוק עד ממחרת השבת השביעית וגו' וזל"ק, רצונו לומר כשלא עשו תשובה ולא העיר א"ע תיכף בתחלת ספירת העומר אל יאמר שאין לי עוד תקוה אלא עד ממחרת השבת השביעית תספרו ר"ל כל זמן שיש אפילו יום אחד מהספירה תספרו ר"ל תוכל להאיר ביום זה כל החמשים יום על ידי תשובה וכו' עכ"ל"ק, והנה בודאי שישאל היו מקיימין כולם במדבר מצות ספירת העומר לתכלית זה לתקן עצמם לקבלת התורה הקדושה לזה אמר להם הקב"ה עכשיו במתן תורה "ועתה" אם שמעו תשמעו בקולי אפילו אם עד עכשיו בכל ימי הספירה לא עשיתם כלום רק עתה תשמעו בקולי גם כן והייתם לי סגולה מכל העמים.

דברי יואל

לימוד תורה באשמורת הבוקר

אפ"ל טעם שניתנה תורה באשמורת הבוקר. דאיתא בגמרא (תניגה יב) אמר ריש לקיש, כל העוסק בתורה בלילה הקב"ה מושיך עליו חוט של חסד ביום, שנאמר (תהלים מב ט) יומם יצוה ה' חסדו, ומה טעם משום ובלילה שירה עמי. וז"ל בכוונת הדברים על פי מה שדרשו חכמינו ז"ל (כתובות מו) ונשמרת מכל דבר רע (דברים כג ט), אל ירהר אדם ביום ויבא לידי טומאה בלילה, וידוע כי נסך התורה היא העצה היעוצה להמשיך על האדם שפע קודש ומחשבות קדושות, כמו שאמרו חז"ל (סוטה כא) שהתורה מגנא ומצלא מן החטא, וכן כתב הרמב"ם (הלכות איסורי ביאה פכ"ב הכ"א) אין מחשבת עריות מתגברת אלא בלב פנוי מן החכמה. אמנם מצינו כי עיקר סגולת התורה היא כאשר נלמדת בצער ויגיעה, כדאיתא במדרש (ילקוט קהלת רמז תתקס"ח) אף חכמתי עמדה לי, תורה שלמדתי באף היא נתקיימה בידי. ולפי זה יש לומר כי על ידי שהאדם עוסק בתורה בלילה ביגיעה ובנידוד שינה, הקב"ה מושיך עליו חוט של חסד על כל היום, כח התורה תהא מגנא ומצלא עליו ממחשבות לא טהורות, וממילא יזכה להתקדש ולהטהר ולשמור אות ברית קודש, ויתכן דמהאי טעמא ניתנה תורה באשמורת הבוקר, ככתוב ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר וגו', ללמדינו שעיקר מעלת לימוד התורה היא באשמורת הבוקר מתוך עמל ויגיעה ונידוד שינה.

ברך משה

לקיים כל הקבלות טובות

בתפלת אהבה רבה, ותן בלבינו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים, יש לדקדק דלכאורה תיבת ולקיים הוא מיותר, שכבר אמר מקודם לשמור ולעשות, ויש לומר הכוונה על הקבלות טובות מה שהאדם מקבל על עצמו בחג השבועות זמן מתן תורתנו, דרך חדשה ועצה נכונה להיות דבוק בה' בכל נימי נפשו בחיות ובהשתוקקות חדשה, ועל זה אנו מבקשים שזוכה לשמור ולעשות ולקיים את כל קבלות טובות אלו, להיות דבוק בתלמוד תורתך באהבה.

כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ליל שבועות:

לחגין לקבה"ת באימה וביראה

פעם אחת הייתי על חג שבועות בק"ק לענטשא. והנה בסעודת הלילה על השלחן פתח אדמו"ר (הרה"ק ר' שלמה ליב מלענטשא) ז"ל ואמר בשם הרב היהודי (מפרשיסחא) ז"ל, שאמה, איך שבליל שבועות אין אומרים תורה כי דרך ארץ קדמה לתורה (ויקרא רב ט, ג), ואין דרך ארץ לומר תורה, כי למחר יקבלו התורה, עכ"ד היהודי ז"ל.

וסיים הוא (הרה"ק ר' שלמה לייב מלענטשא), אך מה עושים בלילה הזו מכינים עצמם לקבלת התורה באימה וביראה ברתת ובזיעה, ובתוך כך אחזתו חיל ורעדה ופחד ויראה, ורעדו כל אבריו וארכובותיו דא לאד נקשו, עד שתפס את עצמו בשלחן בכל גופו ולא הועיל כלום, עד שפחדו כל אג"ש, והוכרחו ליקח אותו מעל השלחן, ונשאו אותו לחדרו המיוחד, והניחו אותו על המטה שלו, ושכב שם עד שנח מהפחד ובא וישב על השולחן, זה ראיתי כשישבתי אצלו ממש.

^(רמתיים צופים)

גדולת הזהירות מדברים בטלים

כ"ק אדמו"ר רבי יעקב לייזער זי"ע מפשעווארסק סיפר, שהוא נסע עם חותנו הרה"ק רבי איציקעל זי"ע להרה"ק מקאלאשיץ זי"ע על חג השבועות, ורבינו מפשעווארסק הי' בחדר אחד, ושאר אנשים עם כ"ק רבי יעקב היו בחדר שני.

ובבוקר קודם התפלה בעת שתיית הקאווע, אמר הרה"ק מקאלאשיץ, רבי איציקעל זאגט דאך מסתמא תיקון ליל שבועות בשם כל ישראל, זענען אונז אויך בכלל, אמר לו אחד מהחסידים שהיו שם, איך האב דאך אויך געזאגט, ענה לו הרה"ק מקאלאשיץ, אבער ער רעדט דאך נישט אויס, און יאך בין נישט געבוירן צו זיין א שטומער.

^(עלים לזכרון, זכרונות מרבה"ק מפשעווארסק)

תערוך לפני שלחן ר"ת תיקון ליל שבועות

פעם ישב חסיד אחד בשלחנו הטהור של הרה"ק מרוזין זי"ע בליל שבועות, והרהר בלבו: הלא כעת צריכים לומר תיקון ליל שבועות, וכאן אני נמנע מזה. הרה"ק זי"ע הרגיש במחשבתו, נענה ואמר: תערוך לפני שלחן, הוא ר"ת תיקון ליל שיבועות. ^(נר ישראל - רוזין)

על מקוה זו צריכים מסירות נפש

פעם אחת בחג השבועות היה לו להרה"ק העטרת ישועה זצ"ל חום גבוה, ולא בא להתפלות וגם לא לעריכת שולחנו הטהור של אביו האמרי נועם, ושלח לאביו לשאול את פיו אם ילך למקוה אחר אמירת תיקון ליל שבועות, וענה לו אביו ע"י שליח, יש לנו בקבלה שעל מקוה זו בבוקר (של חג השבועות) צריכים מסירות נפש, והלך העטרת ישועה למקוה.

^(שיח זקנים)

אתם אומרים תיקון ואנחנו עושים תיקון

פעם אחת בליל שבועות כשכנס אא"ז זצוק"ל ממקאזמיר לבית המדרש לסעודה, פנה אל המסובין ואמר בזה הלשון: "ליבעע יודישע קינדערלעך! אמרתם תיקון, אבל מהו תיקון, פסוק מכאן ופסוק משם, וכן הלכות משניות ואגדות מענינים ומקומות שונים שבכל התורה, נמצא כי זה כלל התורה. והנה אמרו חכמינו ז"ל ואהבת לרעך כמוך זה כלל גדול בתורה, אם כן אהבת ישראל הוא התיקון. אתם אומרים תיקון ואנחנו עושים תיקון".

^(דברי ישראל - מאדזשיץ)

היה הכר ששכב עליו רטוב מדמעותיו

הרבנית א"ח כ"ק מרן מהר"ד מבעלזא זי"ע סיפרה: בליל חג השבועות כאשר נח מרן זי"ע על משכבו (באשמורת הבוקר), היה חוזר ואומר כמה וכמה פעמים מה שאומרים בהזמירות לחג השבועות: "העם אשר נע כצאן טעה יזכור לפקדו בברית ושבועה לכל יעבור בע מקרה רעה כאשר נשבעת על מי נח...". ובבוקר היה הכר ששכב עליו רטוב מדמעותיו.

^(מפי חסידים)

מועלת וקדושת החג:

שבועות הוא יותר טוב של ר"ה

הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע עמד פעם בחג השבועות ואמר, רבונו של עולם, את היום הטוב הזה, הנני אוהב הרבה יותר מראש השנה... כי בראש השנה אתה בבחינת מלך ושופט, והגנו ממליכים אותך "מלך על כל העולם כולו", לכן אין אתה יכול למחול על כבודך, כי ידוע ההלכה מלך שמחל על

חג השבועות

באהלי צדיקים

כבודו אין כבודו מחול, אבל בחג השבועות, זמן מתן תורתנו, הרי אתה בבחינת רב, והיום הזה אתה יכול למחול את כל החטאים והעוונות, שהרי רב שמחל על כבודו כבודו מחול... ולכן תוכל ליכות אותנו בדיון הזה של הרוחניות, לשנה טובה ברוחניות.

^(קדושת לוי - בארדיטשוב)

כונות התפלה כמו יום כיפור

פעם בחג השבועות כשכנס הרה"ק מאפסא זי"ע בעל האוהב ישראל לביהמ"ד לתפלה, הניח ידו על המזוזה ואמר בזה"ל: "רבש"ע, זייט מיין לעבנס טאג, האב איך נאך קיין אמתדיג ווארט נישט געזאגט פאר דיר". ובכה מאוד, וניגש לפני העמוד והתחיל לומר הברכות.

אחר סיים הרה"ק את הברכות, שאל להנוכחים בביהמ"ד, אם אמר שעשה לי כל צרכי, ולא השיבו. והיה שם ילד וצעק, כי הוא שמע הברכה מהרבי ואף ענה אמן אחריו. הבטיח הרה"ק להילד כי יאכל עמו המילעכיגע סעודה.

כשהסב הרה"ק מאפסא להמילעכיגע סעודה, צוה להביא את הילד שיאכל עמו, והביאו את הילד. אח"כ אמר הרה"ק מאפסא, מדוע שאל קודם התפילה אם אמר שעשה לי כל צרכי, מפני שבחג השבועות יש מחילת העונות, כי כפי שמוחלין לחתן מוחלין גם לכלה, והניח עצמו בכונות של יום כיפור, "על כן הייתי מסופק אם אמרתי ברכת שעשה לי כל צרכי".

^(אוצר ישראל)

שעת רחמים להתעוררות הגאולה

תפילת מוסף דיום טוב (אצל רבי אליעזר זאב רויזנבוים מקרעטשניץ זצ"ל) היה ברוב עבודה ורגש, ובבכיות נוראות, ובהתעוררות נפלא, לקרב ולהתקרב להגאולה השלימה המקוה במהרה בימינו אמן.

ובפרט כשאמר תפילת ותערב וכו' אנא רחום ברחמך הרבים השב שכינתך לציון עירך, שפך כמים לבו נוכח פני ה', ואם אבן הוא נימוח, וכפי שדיבר כמה פעמים בשיחותיו, שעת רחמים להתעוררות הגאולה הוא בחג השבועות. כפי שאמר זקנו הקדוש מוהרא"א הגדול מפרימישלאן זצלה"ה על מאמר חז"ל (פסחים סח:) הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם.

ופירש זקנו הקדוש נמי לכם בגימטריא קץ' הכל מודים בעצרת, דבעינן, הוא מלשון בעיה ותפילה, שיכולים להתפלל ולפעול שיתקרב קץ הגאולה במהרה בימינו אמן מתוך נחת.

^(ראו דעבאר - קרעטשניץ)

אפשר להתפייס עם התוה"ק

פעם בחג השבועות בעת שערך כ"ק מרן מהר"א מבעלזא זי"ע את שולחנו הטהור, נכנס אחד שהתדרדר ל"ע וייד מדרך התורה. מרן זי"ע בהודעו שהלה הגיע ונמצא בבית המדרש, קראו אליו ואמר לו: "הא לך יין, דע, כי שבועות היום, און יעדער יוד קען זיך איבער בעטען מיט די תורה" [כל יהודי יכול להתרצות ולהתפייס עם התורה הקדושה].

^(כתבי חסידים)

עבודת היום:

ריקוד קודם התפילה

בהיות הגה"ק הקול ארי' זצ"ל פ"א בצאנז בחג השבועות, בא באשמורת הבוקר לביהמ"ד, ולקח לו גמי ולמד בעומק העיון, בינתיים נתקרב עת התפלה, ובא הרבי החסיד ר' יוסף לייב כהנא מסיגעט מביהמ"ד, ורואה דברינו לומד היטב, פתאום התחיל לרקד ולשוור בשמחה עצומה.

הקול ארי' שאל לר' יוסף לייב לשמחה מה זו עושה, והשיב התבוננתי בעצמי, אלמלא לא נתן לנו הקב"ה את התורה באיזה מעמד היינו כיום, הנה מר בגודל חריפתו ומוחו הנפלא בטח הי' מנהל מדינה מיניסטער וכדומה, אולם אני איש פשוט הייתי בטח איכר חופר דשות, או חוטב עצים, ומה טוב ומה נעים גורלי, שהנני יהודי, ואיך לא איש בחבלי שנפל לי בנעימים.

בשמוע הקול ארי' דברים הנאמרים ברגש והתפעלות, סגר את הגמי ואחז בידו ורקד עמו, וכן היו כשבאו המתפללים אחד אחד וראו את שר התורה ושר האלפים, יששכר וזבולון, ששים

ושמחים בשמחת התורה, רקדו עמהם, עד שנתמלא הביהמ"ד מחולות, ולא נפסק רק בביאת מרן הד"ח, ושאל סיבת הריקדה שהי לחידוש לרקוד קודם התפלה, וספרו לו מקור הדברים, ואמר קילוס.

^(תולדות קול ארי')

תכלית מ"ת לחדש חידושי תורה

סיפר אחד מזקני החסידים, שבהיותו בעיר אורשיווא בילדותו, שמע פעם, שבמוצאי שבועות נכנסו שני אברכים אל רבם הרה"ק מהר"י טייטלבוים מסאטמאר זי"ע, לקבל ברכת פרידה ממנו.

והכרת פניהם ענתה בהם שהם תלמידי חכמים ויראי שמים, שאל אותם רבם אם חידשו איזה חידושין דאורייתא בחג השבועות, ומחמת בושה לא ענו דבר, אמר להם רבם, שבחג השבועות צריכים לחדש חידושי תורה, שהרי יום זה הוא יום חתונתו ושמחת לבו, יום חתונו של ישראל עם אביהם שבשמים, ועיקר תכלית החיזוק הוא להקים תולדות, ועל כן, יש לחדש ביום זה חידושי תורה שזהו ענין תולדות פירות ברוחניות.

^(בישורון מלך)

ביום בוודאי צריכים ללמוד

תלמידי הישיבה (בנייטרא) התפללו כותיקין אחר אמירת התיקון ליל שבועות (כמנהג האשכנזים), וסיימו את התפילה בשעה 8:00-8:30 לערך, עשו קידוש, והלכו לישון, ובשעה 11:00 כבר עורר רבינו (רבי חיים מיכאל דוב ווייסמאנדל זצ"ל ראש ישיבת נייטרא) את הבחורים, ואמר דרשה למשך שתי שעות, ואח"כ אמר: אויפזיין ביינאכט און שלאפן בייטאג דאס טוט יעדער קאנדאקטער... (להיות ער בלילה ואחר כך לישן ביום, אין זה רבואת, כי כל פועל שעבודתו הוא בלילה עושה כן), ומה שתיקנו להיות ער בלילה הוא כדי שילמדו גם בלילה, אמנם ביום קבלת התורה בוודאי צריכים ללמוד.

^(איש תחמודות - רחמ"ד ווייסמאנדל)

שמחת יו"ט:

ב' טעמים על אכילת מאכלי חלב מעשה בהגאון הרבי ר' העשיל זצ"ל, בהיותו ילד התגנב בעצם חג השבועות למטבח, כי הריח את ריח הלביבות המטוגנות בחמאה, ולא יכול לעצור בעד עצמו מלטעום, עד שאכל משופרי דשופרי שבהן. כשנודע לאביו הרב מה שעשה, אמר, יכולני לפטרך מעונש, בתנאי שתגיד לי טעם מספיק למה אוכלים מאכלי חלב בשבועות?

השיב הילד בחיוך, לדידי, מספיק די והותר טעמן הטוב של הלביבות עצמן, והוא טעם חשוב מאד, אלא אם אבא רוצה דוקא טעם על דרך הפלפול, אומר לפי שאחרי קבלת התורה אסורים היו לשתמש בכלי בשר שלהם, מאחר והשתמשו בהם בבשר שלא נחשט כהלכה על פי תורה. משום כך הוכרחו לאכול מאכלי חלב, ולזכר זה אנו אוכלין מאכלי חלב.

^(ספורי חסידים)

שוכחים מעוה"ז אפשר לקבל התורה

פעם בחג השבועות נכנס האדמו"ר ר' מנחם מנדל מקוצק זצ"ל לבית מדרשו, ומצא את החסידים אוכלים "קרעפלעך" ממולאים בגבינה, הגיב בפליאה ואמר: בשבועות קרעפלעך, הלא אוכלים קרעפלעך רק כשמיים [=מען שלאגט', והם שלש פעמים: בהושענא רבה מען שלאגט הושענא, בערב יום כיפור מען שלאגט 'על חטא', ובפורים מען שלאגט המן], ומיד ענה בעצמו: יתכן שאתם שוכחים, "אויב מען שלאגט נישט כפרות מיט די עולם הזה, קען מען נישט מקבל זיין די תורה"...

^(אמרי שמאי')

ברכות מאליפות

למע"כ האי גברא יקירא עסקן נמרץ לכל דבר שבקדושה מלא מעלות ומדות שמונו חכמים, שמו מפארים בכל עת ה"ה

מו"ה בנציון אלי' זולדאן הי"ו

אשר היה לנו לעזר בגליון הזה

ובהאי שעתא נברך לו ברכת מזל טוב לרגל שמחת אירוסיו בנו החתן תמיים למעלות עב"ג בת ידידיו הרבני החשוב המפואר תומך מוסדותינו מו"ה **מנחם מאיר גליק** הי"ו

ויה"ה שהזיווג יעלה יפה לתפארת המשפחה לא תוך בתיכם להניח ברכה וכל מילי דמיטב.

כברכת

הנהלת המוסדות

ונוהגין בכל מקום לאכול מאכלי חלב ביום ראשון של שבועות.

ונוהגים לאכול מאכלי חלב ביום א' של שבועות והטעם שהוא כמו השני תבשילין שלוקחין לביל פסח זכר לפסח וזכר לחגיגה, כך אוכלין מאכל חלב ואח"כ מאכל בשר, וצריכין להביא עמחן ב' לחם על השלחן שהוא במקום המזבח ויש בזה זכרון לשתי הלחם שהיו מקריבין ביום הביכורים.

(מטה משה סי' תרצ"ב)

ועוד יש רמז לזה מן התורה שנאמר "מנחה "חדשה" לה' "בשבועותיכם ר"ת מחל"ב וצריך לאכול גם בשר כי אין שמחה בלא בשר.

(מטה משה סי' תרצ"ב)

ובעל אבן בחון כתב גם אמרו בעלי משל וחידה, שמספר תרי"ג רמז אל "דבש "חלב "קמחא "דסמיידא. והא' העודף יפתר, לאכול מהן שובע והותר. כן היום מנהג בני אומותינו, ביום מתן תורתינו, עכ"ל. סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצותיו שמור וממנהג אבותינו אל תסור כל אשר יורוך ואל ישנה אדם שום מנהג כדאמרין בפסחים פרק מקום שנהגו ובב"ר פ' וירא אליו עליית לקרתי הלך בנימוסה ובפרק א' דתענית ירושלמי ובירושלמי פרק מקום שנהגו ובהגדה שיר השירים דמנהג מילתא.

(מטה משה סי' תרצ"ב)

גם נהגו לאכול דבש וחלב בחג שבועות מפני התורה שנמשלה לדבש וחלב כמו שכתוב דבש וחלב תחת לשונך.

(כל בו סי' ר"ב)

נראה לומר שאוכלים מאכל חלב משום שהוא יום שנתנה בו תורה והתורה נמשלה בו כדאמרין בפ"ק דתענית למה נמשלו ד"ת לג' משקין הללו במים ביין ובחלב בו ובכל בו בסי' נ"ב מצאתי נהגו לאכול דבש וחלב מפני התורה שנמשלה בהם כמו שכתוב דבש וחלב תחת לשונך.

(פרי חדש סי' תצ"ד)

העולם נוהגין לאכול בחג השבועות מאכלי חלב ואח"כ אוכלין בשר לקיים ושמחת בחגך ואין שמחה בלא בשר אז צריך לדקדק להתקדש בפרט ביום קדוש כזה שהוא מתן תורתינו לעשות קינוח והדחה היטב ולהפסיק בברכת המזון ולהמתין שעה ואח"כ יפרוס מפה אחרת ויערוך השלחן ובשר ורמז לדבר ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' אלקיך לא תבשל גדי בחלב אמו שיהיה נזהר שלא יערבבם ומי שמתקדש בזה ביותר קדוש יאמר לו.

(ש"לה' הקדוש מס' שבועות)

מנהג אבותינו תורה היא לאכול מאכלי חלב בחג השבועות (שו"ע או"ח תצ"ד ס"ג בהג"ה), נראה לי הטעם (פרד"ס שער כג פרק ח) חלב רומז לחסד גוון לובן, והנה (תהלים צג ב) להגיד בבקר חסדך ראשי תיבות חל"ב, והנה אקדים מה שכתב הרב התוספות יום טוב במסכת ברכות (פ"ז מ"ג) טעם למה בברכת התורה אומר המברך ברכו את הויה' ובברכת המזון נברך אלקינו, וכתב דהנה מזוונת שהשי" זן ומפרנס אותנו לא גם כן מצד הדין, שהדין גם כן נותן כיון שהוא בראנו לכבודו הדין קיים שיוון אותנו על כן מברכין נברך אלקינו שם הדין, מה שאין כן מה שנתן לנו את תורתו זה מצד החסד הגמור והרחמים, כי גברו חסדיו עלינו להודיע לבריותיו ולגלות להם מסטיירין דיליה על כן מברכין ברכו את הויה' שם החסד והרחמים, עד כאן דברי הרב הגי"ל בקצת תוספת ביאור, והנה נראה לי דלבעבור זה ביום מתן תורתינו אוכלים מאכלי חלב רמז לחסד.

(בני יששכר חודש סיון מאמר ד' אות ה')

ואומר מנחה חדשה לה' בשבועתיכם ודורשי רשומות אמרו חדשה לה' בשבועתיכם ר"ת חלב ומכאן נהגו לאכול חלב בחג זה. ונראה ליתן טעם למנהג זה. כי מהידוע שהחלב יש לו ג' בחינות וכולם מצינו דוגמתם בתורה ושלשתן נרמזו בג' תיבות אלו חדשה לה' בשבועתיכם.

א) שהחלב כל זמן שהתינוק יונק הוא מוצא טעם חדש כמ"ש רז"ל מאי דכתיב דדיה ירווך בכל עת למה נמשלו דברי תורה לדד מה דהד הזה כל זמן שהתינוק ממשמש בה הוא מוצא בה טעם חדש כך התורה בכל פעם שלמד האדם מוצא בה טעם חדש. זהו שנאמר חדשה והוא כפשוטו. ונראה שלזה נאמר מסיר אזנו משמוע תורה גם תפלתו תועבה כי היא שלבו קץ

מעמים על אכילת מאכלי חלב

בתורה להיות ישנה בעיניו ואינו חש לטעמים חדשים שהוא מוצא בה תמיד אז גם תפלתו תועבה על דרך שארז"ל יכול אדם להתפלל תפלת י"ח כמה פעמים ביום ובלבד שיחדש בכל ברכה מענינה ואי"כ מי שאינו מקפיד בחידוש התורה אז גם תפלתו תועבה לדבריו אע"פ שמחדש בה דבר וק"ל.

(עוללות אפרים חלק ב' מאמר קמ"א)

ב) הוא שאמרו [במדרש] למה נמשלה התורה לחלב וכו' מה המשקים הללו אין עומדים כ"א בפחות שבכלים כך התורה אינה מתקיימת אלא בנמוכי רוח וכו' וזה נרמז באומרו לה' כי נמוכי הרוח הם קרובים אל ה' כמ"ש אשכנן את דכא ושפל רוח לאפוקי ממה שנאמר בגסי הרוח גבה עינים ורחב לבב אותו לא אוכל.

(עוללות אפרים חלק ב' מאמר קמ"א)

ול"נ דחלב גימטריא ארבעים לרמז שהתורה ניתנה בארבעים יום ובזה מראה שהיא חשובה מכל מה שנברא שהיה הכל רק בששה ימים כדאיתא במ"ר.

(נזירות שמשון סי' תצ"ד)

עוד נ"ל שחלב מרבה זרע כדאיתא ביומא וג' ימים שהיו ישראל מופרשים מנשותיהם לא היו אוכלים חלב וכעת שנאמר להם שובו לכם וגו' אכלו חלב לשמחת עונה ושאר דברים שמרבים זרע לא היה להם במדבר.

(נזירות שמשון סי' תצ"ד)

עוד נ"ל כדאיתא בשופר של איל כדי שיזכר לנו זכות אבות, ואי' בב"מ בזכות ויקח חמאה וחלב, זכו למן ולא ניתנה תורה אלא לאוכלי מן ע"כ מבקשים אנחנו מהקב"ה שיתן לנו פרנסתנו ג"כ כאוכלי מן כדי שנוכל לעסוק בתורתו.

(נזירות שמשון סי' תצ"ד)

טעם למאכלי חלב ואח"כ בשר בשבועות כמ"ש רמ"א ומג"א. ראיתי במעשה ה' לה"א אשכנזי (בחלק מעשי תורה פי"ד ע"ש), כי קין הביא מפרי הארץ ולא מראשית פרי שכפר שהקב"ה קדמון, והבל הביא מבכורות צאנו לומר שהוא ית' קדמון ומחלבהן ר"ל חֵלב שלהם לאפוקי מהמאמינים שהקב"ה והטבע הכל קדמון כצל מן האור ונהי שהוא ית' פעל הכל אבל לא קדם א' לחבירו ואותן המאמינים כן מקריבים בשר מבושל בחלב להורות על עילה דבוק בעלול ע"כ הבל הקריב חלבהן לבד ומשו"ה כתיב ראשית בכורי אדמתך להורות על קדמת הבורא ית"ש ולא תבשל גדי בחלב אמו כנ"ל. ועד"ז נלע"ז שע"כ שבועות חג הביכורים ע"ז אנכי ה' אלקיך להאמין בקדמותו ומבשלים חלב ואח"כ בשר להנצל מבכ"ח ע"ד לא יהי לך אלהים אחרים על פני שהיא מחשבה זרה הגיל', וה' יראנו נפלאות מתורתו.

(דרשות חת"ם סופר)

ואמרו בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבועותיכם ר"ת חל"ב רמז לאכול מאכלי חלב בשבועות עיי' רוקח, יראה כי טוב לאכול בעלי חיים להעלות הניצוצות מחי למדבר, אך אי היה סגי באכילת חמאה וחלב מבלי להמית חי' ה'י טוב וכן ה'י אדה"ר קודם החטא. אך אח"כ לא ה'י נפש האדם חשוב כל כך שיהי בכחו להעלות עי" חלב אם לא ימיתנו דוקא ויוציא חטא לבפשו אבל כ"ז שהחי חי' איננו מועיל ההעלאה ונהי אחר החטא לא ה'י ראוי להמית בעל חי עכ"פ אחר המבול הותר לנח. אמנם ביום מתן תורה שהיינו כמו קודם החטא ה'י סגי בחלב בלי המית בעלי חי והיו מעלין הניצוצות עי" חלב.

(דרשות חת"ם סופר)

טעם לאכילת מאכלי חלב בשבועות כי קודם מתן תורה היה מותר בשר נחירה ובשעת מ"ת נאסר והוצרכו לשחוט ולכ"ע בשבת ניתנה תורה ובאותו שבת לא היה להם בשר שחוט ולא יכלו לשחוט והוצרכו לאכול מאכלי חלב ולזכר זה אנו אוכלין ג"כ מאכלי חלב.

(אמרי פנחס תשל"ח)

עוד י"ל על הרמז חלב דהנה מבואר בשער הקדושה מהראב"ד ז"ל על הא דאמרו שאנא"ה עשה שלום עם היה"ר

ודוד המע"ה עמד עליו והרגו. דהיינו שאנא"ה ה'י יכול לעשות גם דברים הגשמיים לש"ש. אבל דהמע"ה לא ה'י יכול לעשות כן רק פירש עצמו מכל וכל מדברים הגשמיים. והנה כמו אדם האוכל מאכלי חלב אינו צריך להשחית לזה את הבהמה רק אדרבה צריך לקיים זה את הבהמה ונהנה ממנה. [וזהו בחי' אנא"ה] אבל אם ירצה האדם באכילת בשר אזי צריך להרוג הבהמה ואז נהנה ממנה [וזהו בחי' דהמע"ה] והנה עיי' התורה יוכל לקיים שני הבחינות או מאכלי חלב או מאכלי בשר ולכן בשבועות אוכלים שניהם רק שצריך להקדים החלב להבשר שזה הוא מצוה יותר ודו"ק.

(הישר והטוב)

נהגו לאכול מאכלי חלב בשבועות כמבואר ברמ"א סוף סי' תצ"ד - י"ל טעם לזה על פי שאמרו בברכות ס"ד עה"פ כי מיץ חלב יוציא חמאה במי אתה מוצא חמאה של תורה במי שמקיא חלב שניק משדי אמו - ולזה משלימין החלב בשבועות במאכל חלב - ובזה יובן שמבואר במדרש שהשיב הקב"ה למלאכים אין אתם מתביישים זה שאכלתם אצלו - ואי"ש שאברהם רמז להם בהאכילם מאכלי חלב שאין התורה מצויר רק במי שמקיא חלב שניק משדי אמו זה שייך בבני אדם אבל מלאכים שאין יונקין משדי אם אי"א להם ליזכות לתורה שאינו ניקנית רק ביסורים.

(בהיות הבקר תרי"ז)

עוד טעם, דאיתא במדרש שמונה שמות יש להר וחד מנהוג גבנונים, מלשון נקי כגבינה, על כן אוכלין גבינה בשבועות, כי אז קבלנו התורה על הר ששמו כן.

(טעמי המנהגים תרכ"ד בשם הרה"ק ר' מששון מאסטראפאליע זי"ע)

עוד טעם, משום שהתורה אינה אוהבת אלא שפלות, לכך בימים קדמונים היו לומדים על הארץ, ומאכל חלב הוא קטנות.

(טעמי המנהגים תרכ"ה בשם הרה"ק ר' פנחס מקארץ זי"ע)

הטעם שאנו אוכלים מאכלי חלב בשבועות, על פי מה שאמז"ל (בכורות ד' ו') וחלב מנלן דשרי, הא אבר מן החי הוא, מדכתיב (שמות ג') ארץ זבת חלב ודבש כו'. ואי"כ קודם קבלת התורה היה חלב אסור משום אבר מן החי, כי הוא משבע מצוות שגם בני נח זוההרו עליו, ואחר שקבלו התורה, אז הותר להם לאכול חלב, ועי"כ נוהגין לאכול מאכלי חלב בחג השבועות זכר למתן תורה.

(קונטרס אחרון לטעמי המנהגים תרכ"ד)

ושמעתי שאוכלים חלב ואח"כ בשר דלא כמו שעשו המלאכים אצל אברהם שאכלו בשר בחלב שבעבור זה נתנה התורה לישראל ודו"ק.

(באר היטב סי' תצ"ד סק"ח)

טעם אחר כי כתוב בשו"ע יור"ד כי יש לעשות סעודה בכל גמר מצוה ואסרו חג היא גמר סעודת מצות יום טוב ואי"כ צריכין לעשות סעודה בגמר ספירת העומר ואי"א לעשות סעודה בבשר כי אינו ניכר שהיא נעשית לשם כך רק לכבוד יום טוב ועי"כ עושין סעודה ממאכלי חלב. בית אהרן.

(ספר המטעמים ערך שבועות אות פ"א)

עוד טעם כי ביום זה משו את משה מן המים ולא רצה לינק חלב מן הנכרית, משום פה שידבר עם הקב"ה ויקבל הלוחות. עד שהביאו את אמו ותניקוה מחלבה ועי"כ עושין לזכר ואוכלין חלב לכבוד משה רבינו ע"ה.

(ספר המטעמים ערך שבועות אות פ"ט)

עוד טעם כי לכולי עלמא בשבת ניתנה תורה ותיקף משקיבלו עליהם עול התורה נשעו נטושיי כח שהתורה מתשת כח ועי"כ אכלו חלב לרפואה שהיא מאכל תינוקות.

(ספר המטעמים ערך שבועות אות צ')

עוד טעם לפי שנתגיירו ביום הזה ונעשו בריה חדשה וכקטן שנולד ונעשה להם טבע חדשה ועי"כ אכלו חלב שהיא מאכל חלב ורפואה לקטן.

(ספר המטעמים ערך שבועות אות צ"א)

עוד טעם על פי מה דאיתא בחז"ל אם פגע בן מנוול זה משכחו לבית המדרש, ובראתי יצה"ר ובראתי תורה תבלין ועי"ה התורה יכול האדם לעשות מיצר הרע יצר טוב כמו שהדם נעכר ונעשה חלב ומטמא נעשה טהור, ישועות יעקב.

(ספר המטעמים ערך שבועות אות צ"ד)

מעלת וחשיבות החזקת לימוד תשב"ר

חשיבות לימוד תשב"ר
אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפילו מפני בנין בית המקדש.
(שבת קיט)
אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל פיהם של תינוקות של בית רבן.
(שם)

מעלת החזקת התורה יותר מבקור חולים
הנה ידוע שהיה מרן הגר"ח סאלאוויצקי זצ"ל מקפיד מאד בעניני "פיקוח נפשות", ומ"מ כשבאו אליו עם סכום כסף גדול בשאלה, אם יש להקדישו לבנות ממנו "בית חולים" או לתת את הכסף ל"החזקת תורה", פסק שיתנו את הכסף "להחזקת התורה".
וטעמו בזה, כי מה שכתבו ש"פיקוח נפשות דוחה את כל התורה כולה" הוא רק אם החולה נמצא בפנינו. אך לבנות "בית חולים" הרי זה נוגע להחולים אשר יהיו בעוד שנים, ולכן ודאי שיש ליתן הכסף "להחזקת התורה".

ועצמו בזה, כי מה שכתבו ש"פיקוח נפשות דוחה את כל התורה כולה" הוא רק אם החולה נמצא בפנינו. אך לבנות "בית חולים" הרי זה נוגע להחולים אשר יהיו בעוד שנים, ולכן ודאי שיש ליתן הכסף "להחזקת התורה".

ארבעה טעמים שאצל החזקת הת"ת אין שיעור של חומש רק צריך ליתן כל ממונו ללמוד תורה לו ולבניו

(א) אמנם נראה לי שהדין דין אמת מה שכתב השיטה מקובצת דלתלמוד תורה לא אמרו אל יבזבז יותר מחומש וכו', נמצא שעבור תלמוד תורה אין שייך לקבוע שיעור עד חומש, ולהגביל סכום שכך וכך צריך ליתן, **דכיון שזה מציל מחורבן, דמכלעדי תלמוד תורה אין כלום, אם כן כל אשר לאיש יתן בעד נפשו וכו',** וכן אמרו רבותינו ז"ל (תנחומא פ' צו) דכל אשר לו ימכור האדם ללמד תורה לעצמו ולבניו, זה יסוד א'.

(ב) עוד יסוד אחר וכו' ממילא כמו שבהוצאות שבת אין שייך שיעור חומש מטעם שאם מוסיף מוסיפין לו מן השמים כנ"ל, כמו כן בתלמוד תורה אין לה שיעור עד חומש שהרי גם זה הוא בכלל דאם מוסיף מוסיפין לו, הרי לך עוד יסוד לדברי השיטה מקובצת שבתלמוד תורה לא אמרו אל יבזבז יותר מחומש ואין לה שיעור למעלה, עכ"פ יהיה אין שיהיה מה שנותנים עבור צורך תלמוד תורה אין נותנים משל עצמם אלא משל הש"ת. שהרי הש"ת מחזיר לו כל הוצאותיו, וזה ברור, ולהיות קצמן על חשבון הש"ת הוא דבר שאין מובן.

(ג) והנה מי שחטא ונותן צדקה ע"ד חטאן בצדקה פרוק, אז אין לדבר שיעור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו, ולא יגרע רפואת הנפש מרפואת הגוף, דחלילה אם הוא חולה נותן אפילו כל ממונו לרופא כדי לרפואתו, וכמו כן אם חטא על הנפש אין לאדם שיעור מעשר או חומש, וכמו כן **בנוה"ר שאנו מלאי עון ופשע וקשה מאד להתקיים, שמילא אין לדבר שיעור וקצבה.**

(ד) שיש לומר עוד טעם וכו' למה בתלמוד תורה אין חשבון זה ומותר לפזר אף יותר מחומש וכו', דהנה עבור פרסומי ניסא מחוייבין לפזר אף יותר מחומש ואף מי שאין לו וכנ"ל גבי נר חנוכה שאם אין לו שווא או מוכר כסותו משום פרסומי ניסא, ואני חושב שזהו ג"כ פרסומי ניסא לקיים כאן בתוככי אמעריקא חינוך כזה וכו', שיודעים את האמת שצריך ליתן לזה יותר מן היכולת, וזה אינו בחשבון הקצבה שנקצב מר"ח שזה מוסיפין לו, מכל מקום עם כל זה הוא בא בקישוי שיש על זה גודל כח היצר, ואף על פי כן מתקיים חינוך זה על ידם, ועוד שהרי אין צריך לפרט מהות המדינה הזאת בכלל שהוא בעצם כנגד חינוך כזה כאשר הוא האמת ואין צריך להאריך הרבה בדבר הידוע לכל, ואם אחר כל אלה יכול החינוך הזה עוד להתקיים הוי זאת באמת פרסומי ניסא, שלפי דעתי הוי זה עצמו נס, כי גם אני בעצמי לא יכולתי לצייר לי כזאת, וככה אני חושב שמה שזה מתקיים הוי בזה גם כן פרסומי ניסא, ועבור פרסומי ניסא הרי רשאים ליתן אפילו הרבה יותר מחומש כמפורש אצל נר חנוכה שהוא פרסומי ניסא, והכי נמי יש ג"כ משום פרסומי ניסא.

(חידושי תורה דינער פ' ויצא)

יהודי עם חבירו ועם בנ"א חשובה בעיני המקום שעשה טובה ליהודי [ער האט מחי געווען א יוד], מ"מ הרי אין זאת נצחיות, שהרי אחר זמן כשפסקה הטובה אזדה לה הצדקה, אבל אם עושים טובה ונותנים צדקה עבור קיום התורה ולהעמיד דורות ישראל, מזה נמשך שלשלת גדולה של תורה עד סוף כל הדורות, ממילא עושים בזה טובה עד סוף כל הדורות, וזה אינו נשכח לעולם, שהרי זהו טובה אמיתית וקיום נצחי.

(ח"ת דינער פ' וישלח)

זכות הצדקה נמשך לדורי דורות

דהגם שכל צדקה שנותנין ליהודי שכרה גדול מאוד ולמעלה בשמים היא שמורה לנצח, אבל זה הצדקה שנותנים עבור לגדל דורות ישראל ת"ח ושימושכו דורות ישראל לעולם זהו וצדקתו עומדת לעד גם בעוה"ז, כי נמשכין ע"י דורות ודורי דורות עד אין הפסק, וזהו הצדקה נמשכת על כל הדורות אפילו כשיעזרו הבו"ת ויגאלו בני", ויש ממנה תועלת על לעולם.

(ח"ת דינער פ' ויחי רע"ג)

השעות מרובות והזכיות עוד יותר...

לתועלת הציבור זענען די

מארגעדיש זכותים

ספעציעל איינגעטיילט געווארן לויט די שעות וואס די תלמידים לערנען איבערן חודש

זכות "צאן קדשים"	זכות "מפני עוללים ויגונים"	הבל פיהם של תשב"ר	זכות חדר בכנות	מפעל בני י"ג למצוות
זכות חדר בכנות - קינדער-גארטן - לחודש \$40	זכות חדר בכנות - א-ב-ג - לחודש \$53	זכות חדר בכנות - ד-ה - לחודש \$100	זכות חדר בכנות - ו-ז-ח - לחודש \$150	מפעל בני י"ג למצוות - זכות חדר בכנות - מכותה מצוה - לחודש \$300
א יאר - \$480	א יאר - \$636	א יאר - \$1,200	א יאר - \$1,800	א יאר - \$3,600

ווי מער שעות איר קויפט, אלס גרעסער זענען אייערע זכותים!

פאר אלע סארענעדיש זכותים קענט איר זיך פארבינדן מיט אונזער עסקן מר"ח יצחק חיים פריינדל ה"ר (238-9573)

מארגעדיש קאסע - חנוכה - זכותים

פער - חודש שני ישיבת תורה ודעת סאטמאר וויליאמסבורג

ישיבת תורה ויראה ובית רחל דרב"י מסאטמאר - וויליאמסבורג

תנא בכל יום מלאך יוצא מלפני הקדוש ברוך הוא לחבל את העולם ולהפכו לכמות שהיה, אלא כיון שהקב"ה מסתכל בתינוקות של בית רבן ובתלמידי חכמים שיושבים בבתי מדרשות, מיד נהפך כעסו לרחמים.

(כלה רבתי פ"ב)

קיום הדור קודם ביאת משיח הוא רק בזכות תשב"ר

באותה שעה בכה ר עקיבא וכו' ווי לדור שיהיו יתומים בלי אב בלי חכם וכו' ותשתכח תורה ואין דורש ואין מבקש והמתעורר לבו בתורה יהי נבזה וכו' ווי לדור שהוא וכו' לית דרא שהוא מתקיים אלא בהבל פיהן של תינוקות של בית רבן כד אינון רכיכין בלבד.

(זוהר חדש בראשית דף יא)

קיום עם ישראל בגלות רק ע"י כח תשב"ר

כאשר הגיע זמנו של משה רבינו לפטור מן העולם, אמר לפני ה' וכו' תודיעני איך יתפרנסו וישכנו בין האומות וכו' אמר לו הקב"ה למשה וכו' ותהיו מלמדים לבניכם המשולים לגדיי עזים לילך לבהכ"ס ולביהמ"ד, ובה הזכות יהי מתפרנסים בהגלות עד הזמן שהש"ת ישלח משיח צדקינו.

(תרגום שיר השירים)

לכו וחזרו על בתי כנסיות ובתי מדרשות ואם מצאתם שם תינוקות מצפצפים אין אתם יכולים להם.

(בראשית רבה)

הצלחה במסחר

לפי שאין אדם יודע ביציאתו לסחורה אם יצליח אם לאו עד שיחזור מוצלח, לזה אמר לזבולן שמח מעת יציאתך כי בדאי שתצליח, והטעם כיון שישכר באהליך שלח מצוה אתה לחזק לומדי תורה.

(אוה"ח ברכה)

זוכים לבנים הגונים

בדורות הראשונים היו מעמידין בתי מדרשות מיוחדין ליתן שמה גם בני העניים וביותר לקבוע שם לימודם, שבשביל זה היה אף תלמוד בני העשירים מצליח בידם ועולה יפה, לא כמו עושים בדור העני (עניות הדעת) הזה, שאין העשירים משגיחים כי אם על בניהם ולא שת לבו גם לבני העניים, עד שעל ידי כך אף לבניהם לא עלתה להם.

(מהר"ל מפראג דרוש על התורה)

משפיע פרנסה

כי הנה העולם חושבים שאם יש לו לאדם אומנות טוב להתפרנס בה ויש לו פרנסה טובה ע"ז יכול להחזיק ביותר את הת"ת, הנה אמת ויציב הדבר שיש צורך שיהי לבני השפעת עוה"ז שעי"ז יכולין להחזיק, אמנם יציבא מילתא גם לאידך גיסא שאם מחזיקין את הת"ת יש לו אומנות טוב ויש לו פרנסה טובה כי זה מביא פרנסה וזה מביא חיזוק וכו' שמה שמוסרין נפשם להעמיד דורות זה מביא פרנסה וזה מביא שפע.

(חידושי דינער פ' תירו)

צדקה החשובה מכל הצדקות

ובפרט שהרי זהו הדבר היותר גדול שאפשר לעשות, וכדאיתא בזה"ק גודל שכרו של המזכה לחיביא שעושים בזה טובה לדורי דורות, ואף שכל צדקה שעושה